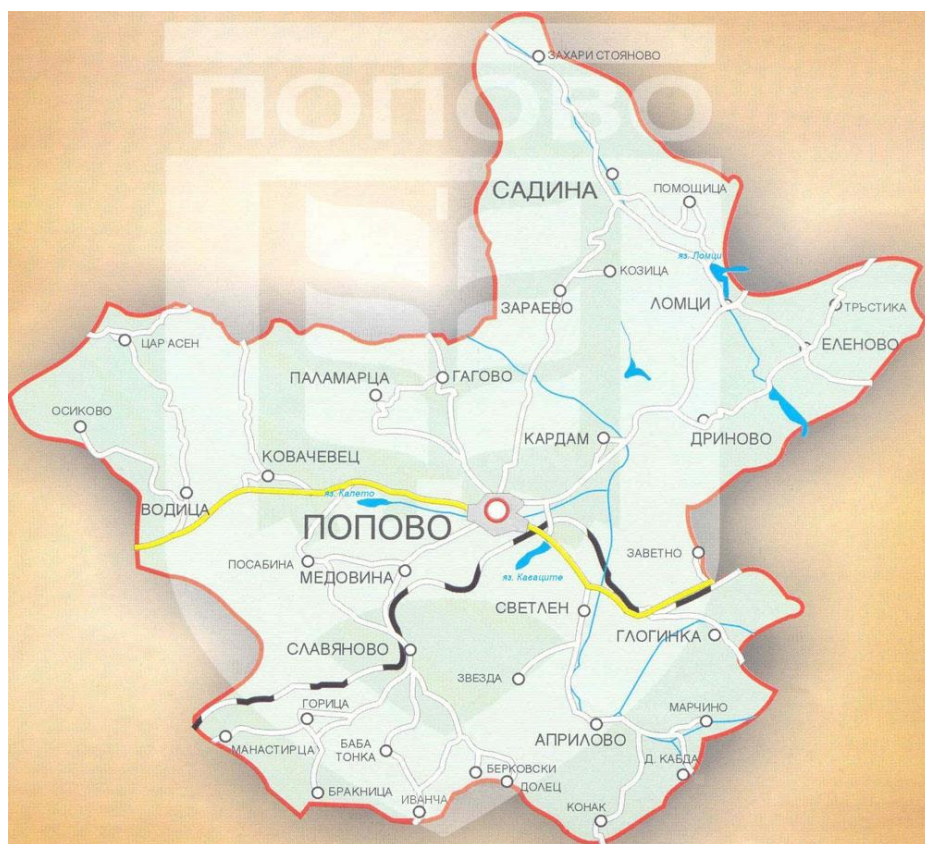

**АКТУАЛИЗИРАН ДОКУМЕНТ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА ПОПОВО 2014-2020 Г.**

Август 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ.....	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ.....	2
I. УВОД	3
II. АКТУАЛИЗИРАН СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ.....	4
1. Състоянието на общинската икономика	4
2. Население, структура и демографски процеси.....	10
3. Социална сфера	12
4. Пазар на труда	13
III. АКТУАЛИЗИРАНА ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА	16
IV. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА	19
ПРИЛОЖЕНИЯ:.....	20

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ

Таблица 1. Основни данни за нефинансовите предприятия в община Попово по икономически дейности към 31.12.2015 г.	4
Таблица 2. Динамика на основните данни за нефинансовите предприятия в община Попово за периода 2012-2015 г.	5
Таблица 3. Справка за засети площи с основни земеделски култури по години за община Попово	6
Таблица 4. Брой на животните в община Попово	7
Таблица 5. Динамика на показателите в сферата на туризма	8
Таблица 6. Динамика на населението	10
Таблица 7. Динамиката в показателите за образованието	12
Таблица 8. Основни показатели в сферата на безработицата	13
Таблица 9. Актуализирана индикативна финансова таблица на Общински план за развитие на община Попово	17
Фигура 1. Динамика на средната годишна работна заплата в област Търговище.....	14

I. УВОД

Настоящият Актуализираният документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г. е втори за периода (първият е изготвен през 2015 г.) и е изготвен през м. август 2017 г. на основание чл. 38, ал. 1, т. 5 от ППЗРР. Въпреки че с последните промени в ППЗРР от 01.07.2016 г. задължителният характер на тази точка отпадна, Междинната оценка показва пропуск в разработването на Плана, а именно липса на Програма за реализация на Общинския план за развитие, която е задължителна според изискванията на ЗРР. Междинната оценка показва също така сериозно финансово преизпълнение на Общински план за развитие Попово 2014-2020 г. още до средата на програмния период – при заложен финансов ресурс от 40 164 хил. лв. за целия програмен период 2014-2020 г., само до 31.12.2016 г. са вложени/договорени 58 130 хил. лв. Горните две обстоятелства – липсата на Програма за реализация и финансовото преизпълнение на Плана - налагат и съставянето на актуализирана Индикативна финансова таблица на ОПР Попово. В Актуализирания документ са отразени препоръките от изготвената Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г. Документът е изготвен от „Институт за управление на програми и проекти” ООД (Изпълнител) в изпълнение на Договор с Община Попово и в съответствие с нормативните разпоредби, регулиращи провеждането на регионална политика в Република България.

За актуализиране на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г. е разработен настоящия **Актуализиран документ за изпълнение**, който не променя Плана, а само го допълва. В структурно отношение актуализацията следва залегналата последователност в ОПР, като включва само актуализираните части на Плана и по този начин го допълва.

Изработването и приемането на документа се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на Общинския план за развитие - с решение на Общинския съвет по предложение на Кмета на общината.

Изпълнителят е извършил актуализацията на база на надеждни статистически, фактологически и финансови данни от официални източници на информация и от собствено проучване.

II. АКТУАЛИЗИРАН СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ

1. Състоянието на общинската икономика

Към края на 2015 г. на територията на община Попово преобладаващ е броят на микро-, малките и средни предприятия. Дребният бизнес е насочен главно в сферата на търговията и обслужването. Преимствата му са, че той е по-мобилен и гъвкав и това дава възможност да бъде пренасочен в други отрасли, когато се появят условия за това. Големите предприятия на територията на общината са две, като и двете са в град Попово. В община Попово са наети приблизително 1/5 от всички наети лица в област Търговище. Заетото население е предимно в преработвателна промишленост, търговията, селското стопанство и образованието.

Състоянието на общинската икономика по основните сектори на стопанството към 2015 г. се илюстрира с данните от таблица 1.

Таблица 1. Основни данни за нефинансовите предприятия в община Попово по икономически дейности към 31.12.2015 г.

Икономически дейности (A21)	Предприятия (в брой)	Нетни приходи от продажби (в хил. лв.)	Заети лица (в брой)	Придобити ДМА (в хил. лв.)
Селско, горско и рибно стопанство	135	-	851	22 458
Преработваща промишленост	71	162 335	2 063	37 401
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	342	325 063	852	-
Други икономически дейности	325	100 607	2 200	9 731
ОБЩО:	873	588 005	5 966	69 626

Източник: Национален статистически институт 2017 г.

Данните от таблицата показват, че към 31.12.2015 г. водещата икономическа дейност в община Попово е „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“. Тя съставя 39% от всички предприятия и носи 55% от общите нетни приходи от продажби на територията на общината. Секторът „Преработваща промишленост“, където са 34,6% от заетите лица, през 2015 г. е придобил ДМА на най-висока стойност, която надхвърля 37 милиона лева. „Селско, горско и рибно стопанство“ дава 15% от предприятията, 32% от придобитите ДМА и приблизително 14% от всички заети лица.

Таблица 2. Динамика на основните данни за нефинансовите предприятия в община Попово за периода 2012-2015 г.

Година/ Икономически показатели	Предприятия (в брой)	Нетни приходи от продажби (в хил. лв.)	Заети лица (в брой)	Придобити ДМА (в хил. лв.)
2013 г.	826	575 495	5 244	-
2015 г.	873	588 005	5 966	69 626

Източник: Национален статистически институт 2017 г.

Изводът от представените данни е, че се повишават всички икономически показатели за 2015 година, което показва тенденция на лек икономически растеж. През последните години се повишава леко и покупателната способност на местното население, и значението на град Попово като обслужващ център в микрорегионален контекст - в рамките на област Търговище и за съседни общини от области Разград и Велико Търново.

Селско стопанство

Аграрният сектор е с растениевъдно-животновъдна насоченост. Основни фактори за водещите функции на растениевъдството са качествените поземлени (почвени) ресурси, благоприятните климатични условия, опита и традициите в областта на растениевъдството и животновъдството. Община Попово е район, предлагащ възможност за производство на екологично чиста селскостопанска продукция с наличие на плодородна земеделска земя, сравнително добре развита базисна инфраструктура - напоителна, пътна и електроснабдителна мрежи.

Естествените ресурси са предпоставка за развитие на зърнопроизводство и лозарство. В общината съществува сравнително добре развито търсене на селскостопанска продукция. Икономически отрасъл "Селско, ловно и горско стопанство" заема важно място в общинската икономика с 850 броя заети лица.

Обработваемата земя в община Попово по данни на Общинска служба по земеделие - Попово е в размер на 379 651 дка, разпределена по земища. В община Попово има най-много изградени поливни площи от територията на област Търговище - около 70% от поливните площи на областта се намират на територията на община Попово.

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г.

Природните условия предоставят благоприятна възможност за развитие на растениевъдството. Приоритетно място в него в община Попово заемат зърнените, техническите и фуражните култури, следвани от трайните насаждения и зеленчуците.

Броят на регистрираните земеделски стопани на територията на община Попово е 463 през 2015 г. и нараства на 477 през 2016 година. Обработваемата площ също се е увеличила с 1000 дка. през изминалата година.

Таблица 3. Справка за засети площи с основни земеделски култури по години за община Попово

Култури	Площ в декари за 2015 г.	Площ в декари за 2016 г.
Лавандула	30	100
Круши	30	30
Праскови	45	45
Лозя Винени	50	50
Домати	56	52
Дини	61	59
Леща	66	201
Пипер	69	70
Картофи	73	40
Череша	78	84
Ябълки	182	182
Сливи	280	383
Вишни	300	300
Сорго	300	221
Ягоди	680	520
Малини	2 178	2 879
Силажна царевица	7 057	7 423
Маслодайна рапица	20 141	21 222
Ечемик	21 734	17 254
Царевица	50 800	43 789
Маслодаен слънчоглед	79 521	77 549
Пшеница	136 123	136 361
Общо засети площи:	319 854	308 814
Общо обработваема земя:	421 000	422 000

Източник: Областна дирекция "Земеделие", Търговище

Данните показват, че най-голяма площ е засята с пшеница. Тя съставлява 44% от общо засетите площи през 2016 г., като през същата те са се увеличили с 238 дка. в сравнение с предходната година. При следващите три най-разпространени култури, които са маслодаен слънчоглед, царевица и ечемик, се наблюдава спад в засетите площи, като при царевицата той е най-голям с 13,8%.

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г.

Положителен ръст бележат засадените култури маслодайна рапица, силажна царевица, малини, сливи, череша и други. В процентно отношение водещи са лавандулата с 233% повече засети площи в сравнение с 2015 г. и лещата с 204,5%.

Ябълките, вишните, крушите, прасковите и винените лозя се запазват непроменени през двете години обхванати от статистиката.

Общото наблюдение е, че въпреки ръста на общата обработваема земя засетите площи са намалели с 11 040 декара.

Секторът **животновъдство** като цяло е успешно застъпен на територията на община Попово особено в селата, където той е основен поминък на населението. Наличието на пасищни площи (16.3% от селскостопанския фонд) е добър фуражен резерв и място за производство на екологично чиста продукция.

Според предоставени данни броят на регистрираните земеделски стопани с животни на територията на общината достига 120 през 2015 г., а през 2016 г. техният брой е 119. За сметка на това земеделските стопани, регистрирани с пчелни семейства нарастват от 105 на 122 през 2016 г.

Таблица 4. Брой на животните в община Попово

Животни по видове	Брой за 2015 г.	Брой за 2016 г.
Биволи	29	24
Говеда	4 747	4 890
Кози	4 798	4 361
Пчелни семейства	6 350	7 981
Овце	8 851	8 640
Свине	11 923	11 633
Птици	118 512	42 720
Бройлери	164 904	157 878

Източник: Областна дирекция "Земеделие", Търговище

Данните за броя на животните показват, че най-висок е относителният дял на птицевъдството, свиневъдството и овцевъдството. Според статистиката повечето видове животни са намалели през 2016 година, като най-голяма е разликата при птиците - почти 76 хиляди броя по-малко или спад от 64% спрямо предходната година.

Голям ръст се забелязва при пчелните семейства, които са се увеличили с 25,7%, което може да се обясни с по-големия интерес към пчеларството от страна на животновъдите.

Туризм

Налице са предпоставки за развитие на сектор туризъм. Общината разполага с природни дадености и богато културно-историческо наследство. Географското положение е сравнително благоприятно и районът може да се разглежда като свързващо териториално звено между Великотърновския и Габровския туристически район (Централен Балкан) и Черноморската туристическа зона.

Предлаганите възможности за туризъм са следните: културен туризъм, селски туризъм, екотуризм, ловен, също и други алтернативни форми на туризма.

Понастоящем най-добре развит е **ловният туризъм**, което се дължи на няколко елитни ловни бази с добре развита инфраструктура. Природните дадености на района създават добра обстановка за неговото развитие, както и наличието на разнообразен дивечов състав. Някои от по-важните представители на фауната, имащи пряко или косвено значение за ловностопанската дейност са благороден елен, елен лопатар, сърна, муфлон, дива свиня, полски заек, дива котка, вълк, чакал, лисица, златка, белка и др.

По отношение на **местата за настаняване**, на територията на община Попово по настоящем функционират 4 хотела (категория до 3 звезди). Възможности за настаняване предлагат също 2 ловни дома, собственост на ТП Държавно ловно стопанство „Черни Лом” гр. Попово, както и архитектурно-етнографският капански комплекс „Садина”.

Предлагането на допълнителни услуги е на сравнително добро ниво. Заведенията за настаняване предоставят средно 4-5 допълнителни услуги – спорт, фитнес, спа, козметични услуги, печатна информация за забележителностите в града и района и др.

Таблицата представя допълнителни данни за туризма на територията на общината. В статистиката се включват категоризирани места за настаняване с над 10 легла, функционирали през съответната година.

Таблица 5. Динамика на показателите в сферата на туризма

Показатели	Мерна единица	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Места за настаняване	брой	7	4	5	5	5
Легла	брой	119	91	112	105	121
Легладенонощия	брой	36 776	33 246	38 568	36 873	36 865
Стаи	брой	53	41	51	49	46
Реализирани нощувки	брой	7 467	3 438	3 776	5 999	7 268
Пренощували лица	брой	2 250	1 513	1 594	2 274	2 868
Приходи от нощувки	лева	148 707	73 646	69 262	124 936	140 432
Хотели	брой	7	4	4	4	4

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община
Попово за периода 2014-2020 г.

Показатели	Мерна единица	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Легла	брой	119	91	97	95	111
Легладенонощия	брой	36 776	33 246	33 093	33 223	33 215
Стаи	брой	53	41	41	44	41
Реализирани нощувки	брой	7 467	3 438	3 715	5 954	7 158
Пренощували лица	брой	2 250	1 513	1 572	2 258	2 843
Приходи от нощувки	лева	148 707	73 646	66 464	122 872	137 588

Източник: Национален статистически институт 2017 г.

Броят на реализираните нощувки е значително по-нисък през 2012 г. и 2013 г. (средно 3 607 реализирани нощувки), в сравнение с останалите три години (средно 6 911 реализирани нощувки). Позитивна тенденция е, че през 2014 г. и 2015 г. този брой се покачва, като в периода 2012-2015 г. е нараснал със 111,4%.

Забелязва се, че през 2011 г. местата за настаняване са най-много (7 бр.), с 2 повече от 2015 г., когато пък броят на леглата е най-висок (121 бр.). Броят на пренощувалите лица също е най-голям през 2015 г., което е положително.

Разликите през годините са минимални по отношение местата за настаняване, леглата и стаите. На настоящия етап търсенето на туристически услуги в общината не е достатъчно, а все още няма продаваеми цялостни туристически продукти. Въпреки това налице е натрупан опит от успешно реализирани инвестиционни проекти в сферата на туризма. За последния отчетен период 2014-2016 г. е извършен ремонт на еко пътека в с. Иванча на стойност 19 986 лв.

2. Население, структура и демографски процеси

Систематизирани данни за основни показатели, характеризиращи демографското развитие, са представени по-долу.

Таблица 6. Динамика на населението

Показатели	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Население - общо	28 441	28 065	27 688	27 225	26 634
мъже	13 779	13 596	13 414	13 165	12 856
жени	14 662	14 469	14 274	14 060	13 778
Под трудоспособна възраст	3 952	3 906	3 935	3 863	3 797
В трудоспособна възраст	16 469	16 349	16 094	15 719	15 318
Над трудоспособна възраст	8 020	7 810	7 659	7 643	7 519
Сключени бракове	78	70	63	85	82
Бракоразводи	38	34	36	42	37
Живородени	261	227	244	204	201
Умрели	572	549	495	513	573
Умрели деца под 1 година	1	1	1	2	-
Естествен прираст	-311	-322	-251	-309	-372
Възрастови съотношения в %					
0 - 14/15 - 64	20.1	20.5	20.9	21.0	21.1
65+/15 - 64	34.6	35.7	36.4	37.5	38.2
0 - 14, 65+/15 - 64	54.7	56.1	57.2	58.5	59.3
65+/0 - 14	172.1	174.1	174.4	178.7	180.9
60 - 64/15 - 19	153.2	158.2	163.5	169.6	164.0
Заселени - общо	354	370	334	345	436
Изселени - общо	436	424	460	499	655
Механичен прираст - общо	-82	-54	-126	-154	-219

Източник: Национален статистически институт, 2017 г.

Основните тенденции, които се открояват, са следните:

- Общият брой на населението в общината намалява константно, като разликата между 2011 г. и 2015 г. е 6,4%;
- Продължава минималното намаляване на населението при мъжете и жените и се забелязва, че броят на жените надвишава този на мъжете през годините, обхванати от статистиката;

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г.

- Спада броят на населението в подтрудоспособна възраст, в трудоспособна възраст и в над трудоспособна възраст;
- В процентно отношение, през 2015 г. спрямо 2011 година, населението в трудоспособна възраст е намаляло с приблизително 7%, населението в над трудоспособна възраст е намаляло с 6,2%, а населението в под трудоспособна възраст се е свило с 3,9%;
- Най-голям се запазва броят на населението в трудоспособна възраст, следван от населението в над трудоспособна възраст и най-малък е броят на населението в под трудоспособна възраст;
- Естественят прираст продължава да бъде отрицателен, средностатистически всяка година населението в Попово намалява с 313 души;
- Коефициентите за възрастовите отношения се влошават. Ясен пример е отношението 0-14,65+/15-64, което показва, че през 2015 г. общият брой на населението в под и над трудоспособна възраст е достигнал почти 60% от броя на населението в трудоспособна възраст. Това е индикатор, че върху населението в трудоспособна възраст ще пада все по-голяма тежест в бъдеще. Единственият коефициент, бележещ подобрене е 0-14/15-64, който се е повишил с 1% между 2011 г. и 2015 година;
- При броя на заселените се наблюдава покачване от 2013 г. нататък, а при броя на изселените ръстът стартира през 2012 г. Данните показват, че през 2015 г. е имало най-голям брой заселени и най-голям брой изселени;
- Механичният прираст е отрицателен, като през последните три години стойността му се влошава.

Общото наблюдение е, че населението в общината намалява по всички показатели. Върху населението в трудоспособна възраст пада все по-голяма тежест. Налице е процес на демографско остаряване.

3. Социална сфера

В сферата на **образованието** е представена динамиката в броя на децата в детските градини и учениците в училищата.

Таблица 7. Динамиката в показателите за образованието

Показатели	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Детски градини - общо	6	6	6	6	6
Детски учители	96	87	89	83	77
Деца	883	845	837	754	689
Целодневни детски градини	6	6	6	6	6
Детски учители	..	87	76
Деца	868	845	815	734	672
Общо учебни институции	13	13	13	12	12
Общообразователни училища	11	11	11	10	10
Професионални гимназии	2	2	2	2	2
Общо преподаватели по видове учебни институции	248	235	242	235	221
Общообразователни училища	185	178	185	178	166
Общо учащи по видове учебни институции	2 883	2 826	2 793	2 710	2 625
Учащи в общообразователни училища	2 210	2 182	2 125	2 062	2 008

Източник: Национален статистически институт, 2017 г.

Таблицата показва, че през учебната 2014/2015 броят на учебните институции е намалял от 13 на 12 бр. Двете професионални гимназии, включени в този брой се запазват, както и броят на детските градини в общината.

Данните от таблицата са пряко свързани с данните за населението на общината. Тъй като населението намалява, се получава спадане в броя на децата в детските градини, съответно в броя на детските учители, броя на учащите, също така и броят на учителите в общообразователните училища е повлиян. Тази тенденция не се различава от областната и националната.

По отношението на **здравеопазването** за периода 2010-2015 г. се запазва броят на болничните заведения (1 бр.), лечебните заведения намаляват от 3 на 2 бр. през 2015 г., броят на лекарите е намалял от 56 на 53 бр., увеличава се броят на лекарите по дентална медицина от 11 на 14 бр. и броят на медицинските специалисти по здравни грижи от 45 на 56 бр.

4. Пазар на труда

По-долу в табличен вид са представени основни данни за пазара на труда, в т.ч. безработицата за периода 2014-2016 г.

Таблица 8. Основни показатели в сферата на безработицата

Показатели	2015 г.	2016 г.
1. Регистрирани безработни лица общо, брой	1 877	1 628
2. Ниво на безработица, %	16,2	14,1
3. Разкрити нови работни места	244	285
в т.ч. на първичен пазар	115	130
в т.ч. по програми и мерки за заетост	129	155
в т.ч. по ОП "РЧР"	64	94
4. Брой сключени договори с работодатели по Мерки, Програми и ОП "РЧР"	41	40
5. Брой безработни лица, включени в заетост по Мерки, Програми и ОП "РЧР"	83	106
в т.ч. по мерки за заетост	19	12
в т.ч. по ОП "РЧР"	64	94
6. Брой безработни лица, включени в обучение	35	21
7. Брой заети лица, включени в обучение	0	0
8. Образователна структура на безработните лица:		
с висше образование	138	123
със средно специално и професионално образование	748	667
със средно общо образование	91	70
с основно и по-ниско	900	768
9. Структура по пол на безработни лица:		
- жени	990	845
- мъже	887	783
10. Брой продължително безработни лица	914	854
12. Безработни лица с намалена работоспособност	96	87
13. Брой студенти, вкл. в стажове	0	0

Източник: Информационен бюлетин на ЦУ на АЗ, 2017 г.

Данните очертават следните тенденции:

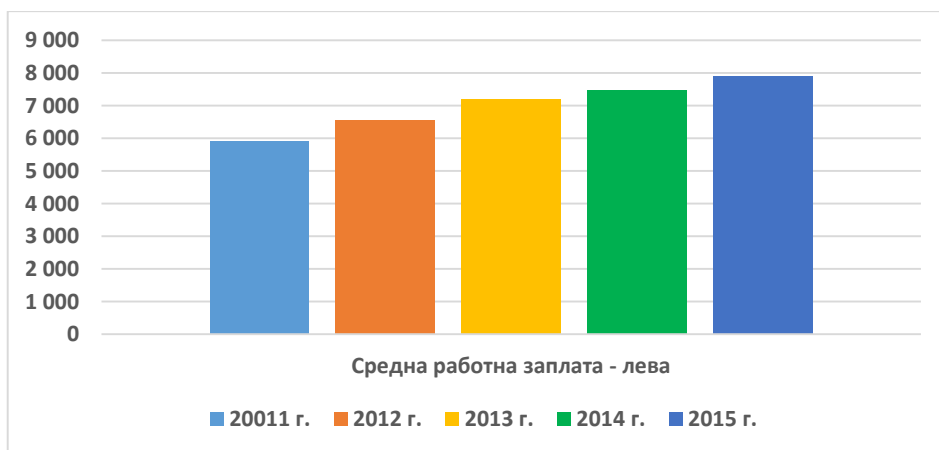
- Очертава се тенденция на намаляване на безработицата;
- Увеличава се броят на разкритите нови работни места;
- Основният дял на ново разкритите работни места е бил от програми за заетост, а не от първичен пазар, което би могло да предполага неустойчива тенденция в разкритите работни места. Дори разкритите от фирмите работни места в някои

случаи са подпомогнати от ОПРЧР. Изводът, който може да се направи, е, че местната икономика до голяма степен разчита на външно подпомагане за осигуряване на работни места. Това означава, че при липса на безвъзмездно финансиране, безработицата в общината би се увеличила допълнително;

- Най-малък е броят на безработните с висше образование, докато делът на безработните с основно и по-ниско образование е почти половината от всички регистрирани безработни – 47%;
- От безработните лица, над 52% са продължително безработни, като този индикатор е влошен в сравнение с предходната година, когато продължително безработните лица са били 48,7%. Това може да означава, че тези хора освен с ниско образование, нямат или са загубили трудови навици, което прави задачата за намирането на работно място за тях изключително трудна.

Реализирани са следните програми за заетост в общината: НП „Активиране на неактивните лица“, НП „Възстановяване и опазване на българската гора“, НП „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания“, НП „КЛИО“, НП „Помощ за пенсиониране“, Програма „Старт на кариерата“, Регионална програма по заетостта, НП „Асистенти на хора с увреждания“.

Средната годишна работна заплата за 2015 г. в община Попово по данни на НСИ е 7 708 лв. (642 лв. на месец), което е по-ниско от средната за областта – 7 902 лв. (658,5 лв.). За периода 2011-2015 г. в област Търговище се наблюдава плавно нарастване на средната работна заплата, показано на фиг. 1.

Фигура 1. Динамика на средната годишна работна заплата в област Търговище¹

¹ Източник: Национален статистически институт, 2017 г.

Основни изводи от актуализирания социално-икономическия профил на общината:

- С оглед на изводите направени по-горе, може да се направи обобщение, че основните проблеми в общината са намаляване на броя на населението, изменения в структурата на населението, включващо застаряване, ниското образователно ниво и относително нисък дял на разкритите работни места на първичния пазар;
- Наблюдава се съвсем леко повишаване на основните икономически показатели и подобряване на социалния климат в общината.

В тази връзка не се налагат промяна на SWOT-анализа и целите и приоритетите на Общинския план за развитие.

III. АКТУАЛИЗИРАНА ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Индикативната финансова таблица на Общинския план за развитие на община Попово за периода 2014–2020 г. (виж таблица 9) обобщава необходимите ресурси за реализацията на плана до 2020 г. и представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението му от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат:

- определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г. и общия обем на планираните средства за тяхната реализация;
- източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид мерките и проектите, включени в конкретната програма за реализация на плана;
- относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана.

Финансовата таблица е актуализирана на база Актуализирания списък с индикативни проекти на ОПР Попово 2014-2020 г., коригиран съгласно препоръките на Доклада от Междинната оценка и включен в Програма за реализация на плана. Променени са стойностите по всички приоритети.

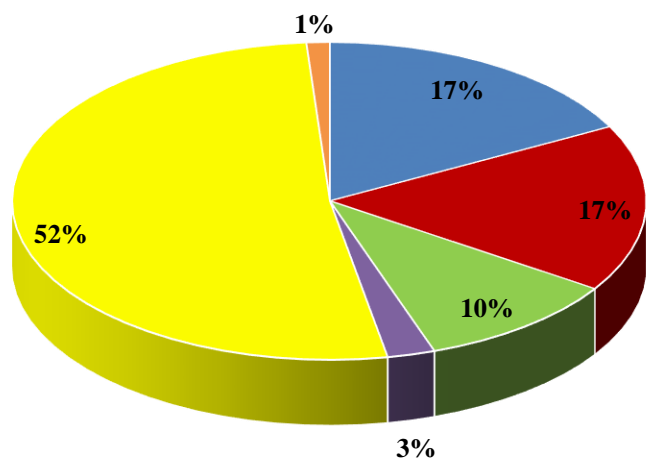
Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г.

Таблица 9. Актуализирана индикативна финансова таблица на Общински план за развитие на община Попово

(в хил. лв.)

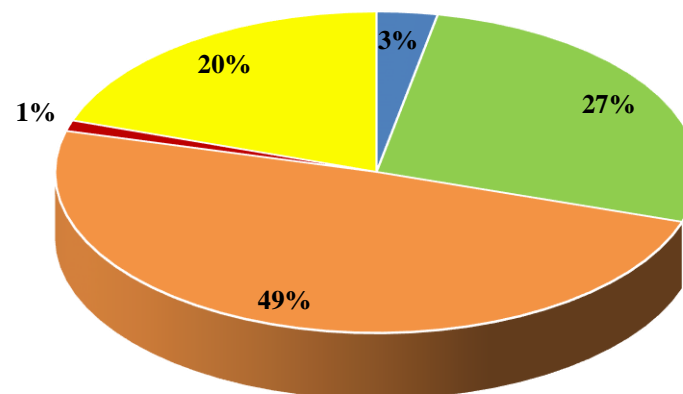
Период 2014 – 2020 г.	Местно публично финансиране			Външно публично финансиране						Частно финансиране		Общо
	Общински бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми	Общ дял (%)	
Приоритет 1. Развитие на местна икономика	0,00	0	0,00%	1 780,00	10,14%	7 969,00	45,39%	0,00	0,00%	7 806,00	44,47%	17 555,00
Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура	1 443,00	0	8,30%	4 830,00	27,79%	10 307,00	59,30%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	17 380,00
Приоритет 3. Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система	69,00	0	0,65%	2 054,00	19,47%	7 335,00	69,54%	1 000,00	9,48%	90,00	0,85%	10 548,00
Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност	20,00	0	0,81%	301,00	12,22%	978,00	39,71%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	2 463,00
Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие	1 197,00	0	2,27%	15 645,00	29,71%	17 525,00	33,28%	0,00	0,00%	10 287,00	19,54%	52 654,00
Приоритет 6. Укрепване на местния институционален капацитет	76,00	0	6,28%	167,00	13,79%	968,00	79,93%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	1 211,00
ОБЩО	2 805,00	0,00	2,76%	24 777,00	24,34%	45 082,00	44,28%	1 000,00	0,98%	18 183,00	17,86%	101 811,00

Актуализиран относителен дял на бюджета по приоритети на ОПР Попово 2014-2020

- Приоритет 1. Развитие на местна икономика
- Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура
- Приоритет 3. Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система
- Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност
- Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие
- Приоритет 6. Укрепване на местния институционален капацитет

Прогнозирани източници на финансиране на актуализирана ИФТ на ОПР Попово 2014-2020 в %

- Общински бюджет
- Фондове на ЕС
- Фондове, фирми
- Централен бюджет
- Други източници

IV. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

Програмата за реализация на Общинския план за развитие има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана.

С програмата се определя **пакета от мерки, дейности и проекти** за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., **източникът на финансиране за тези дейности, отговорната структура и партньорите за реализация на дейностите, времето за реализация и финансовото разпределение по източници на финансиране и общо.**

Програмата за реализация на Общинския план за развитие следва изцяло заложените:

- Приоритети,
- Специфични цели и
- Мерки

от Общинския план за развитие, като е добавена само **една нова мярка – Мярка 2.2.3. „Борба с климатичните промени“**, в съответствие с препоръките на Междинната оценка. Мярката е поставена в **ПРИОРИТЕТ 2. „Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество“**, Специфична цел 2. **„Доизграждане и развитие на местната инфраструктура за опазване на околната среда“** *НА МЯСТОТО НА СЪЩЕСТВУВАЛА ТАМ В ПЪРВИЯ ВАРИАНТА НА ОПР ПОПОВО 2014-2020 г.* Мярка 3. **„Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, внедряване на инсталации на базата на ВЕИ“**. Мярката за подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд също е изцяло свързана с борбата с климатичните промени, но тя има своето отражение в ПРИОРИТЕТ 5. **„Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата“**, Специфична цел 1. **„Подобряване качеството на жизнената среда, обновяване и благоустрояване в градската зона на Попово“**, Мярка 1. **„Подобряване на енергийната ефективност на обществени и жилищни сгради, внедряване на инсталации на базата на ВЕИ“**, както и в ПРИОРИТЕТ 1. **„Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност“**, Специфична цел

2. „Насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност, технологичен трансфер и иновации, подкрепа за създаването и развитието на местни кълстери и бизнес мрежи“, Мярка 2. „Подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници в предприятията“.

Други мерки, свързани с борбата с климатичните промени, вече са включени и към ПРИОРИТЕТ 4. „Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност“, Специфична цел 1. „Развитие и валоризиране на местното природно и културно наследство“, Мярка 1. „Опазване на местното природно наследство и поддържане на биоразнообразието“ – това са проектите за залесяване на неземеделски земи и терени, включени в Лесоустройствения план на общината.

Дейностите по ефективно управление на отпадъците също имат своето положително отражение върху борбата с изменението на климата и за това са предвидени мероприятия в ПРИОРИТЕТ 2. „Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество“, Специфична цел 2. „Доизграждане и развитие на местната инфраструктура за опазване на околната среда“, Мярка 2. „Осигуряване на ефективно управление на отпадъците“.

Обърнато е внимание и на качеството на атмосферния въздух, но тъй като в общината няма констатирани наднормени нива на вредни прахови частици или други проблеми от подобно естество, няма необходимост от включване на допълнителни мерки в тази посока в Програмата за реализация на ОПР Попово 2014-2020 г.

Единственият пропуск се оказва предвиждането на дейности по почистване на язовири и речни корита, което сега е заложено в новата Мярка 2.2.3. „Борба с климатичните промени“.

В **Приложение 1** е представена Програмата за реализация с индикативния списък с проекти, които са реализирани, текущи и планирани до 2020 г. Така заложените дейности/проекти не налагат промяна на матрицата на индикаторите за наблюдение и оценка на плана.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Програма за реализация на ОПР Попово до 2020 г.